Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Aan de Minister van BZK
Van dBFR

TER ONDERTEKENING

Nota actief openbaar
Ja

Onze referentie
2026-0000405690

Datum
1 september 2026

DG Openbaar Bestuur & Democr Rechtsstaat
DGOBDR-BFR-Bekostiging Binnenl. Bestuur

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20011
2500 EA Den Haag

Contactpersoon
[redacted]

Bijlage(n)
4

nota

Oplegnota septembercirculaire gemeentefonds en provinciefonds 2026

Aanleiding

Op Prinsjesdag worden de begrotingen voor het gemeente- en het provinciefonds aan de Staten-Generaal aangeboden. Gemeenten en provincies worden dan eveneens geïnformeerd over hun uitkeringen uit het gemeente- en het provinciefonds. U treft daartoe bijgaand de septembercirculaires 2026 voor het gemeentefonds en het provinciefonds aan. De circulaires bevatten alleen informatie die reeds in eerdere correspondentie aan de Tweede Kamer is gemeld, bijvoorbeeld in de begrotingstukken of via kamerbrieven.

Deze circulaires zullen op Rijksoverheid.nl worden gepubliceerd, zodra het afschrift van de circulaires aan de Tweede en Eerste Kamer is verzonden.

Geadviseerd besluit

1. U wordt geadviseerd de aanbiedingsbrieven, welke mede namens de Staatssecretaris van Financiën zijn, aan de Eerste en Tweede Kamer te ondertekenen.
2. U wordt geadviseerd in te stemmen met de publicatie van de septembercirculaires op internet.
3. U wordt gevraagd mandaat te geven voor het verwerken van eventuele wijzigingen die voortvloeien uit actualisatie van en/ of de controle van de cijfers en teksten. Mochten er nog belangrijke wijzigingen zijn, dan zullen deze expliciet aan u worden voorgelegd.

Datum voor publicatie is dinsdag 15 september (Prinsjesdag).

De circulaires zijn reeds ambtelijk afgestemd met Financiën en andere betrokken ministeries (o.a. VWS, SZW en LVVN) en worden parallel aan de Staatssecretaris van Financiën als medefondsbeheerder voorgelegd.

Onze referentie
2026-0000405690

DG Openbaar Bestuur & Democr Rechtsstaat
DGOBDR-BFR-Bekostiging Binnenl. Bestuur

Datum
15 september 2026

Kern

De septembercirculaires bevatten belangrijke (financiële) informatie die gemeenten en provincies gebruiken bij het opstellen van hun begrotingen. In deze circulaires zijn de uitkomsten van de augustusbesluitvorming, zoals opgenomen in de Miljoenennota 2027 en de bijbehorende ontwerpbegrotingen 2027 van het gemeentefonds en het provinciefonds, verwerkt.

De belangrijkste punten in deze septembercirculaires zijn:

Accres
Deze cijfers zijn gebaseerd op de definitieve standen van de rijksbegroting en de MEV en de uitkomst heeft daarmee een (begrotings-) technisch karakter.

Plafond BTW-compensatiefonds 2026
Deze cijfers zijn gebaseerd op de definitieve standen van de Rijksbegroting en de uitkomst heeft daarmee een (begrotings-) technisch karakter.

Herziening verdeelmodel provinciefonds
De beide Kamers zijn per brief d.d. 3 juli 2026 (Kamerstukken I, 2025-2026, 36 800 C, Kamerstukken II, 2025-2026, 36 800 C, nr.5) geïnformeerd over de stand van zaken rondom de nieuwe verdeling van het provinciefonds. Op 23 juni jl. hebben de twaalf provincies ons hun voorstel voor de verdeling van het provinciefonds doen toekomen. Een voorstel dat, zoals de provincies schrijven, in hun ogen onderbouwd, transparant, navolgbaar, stabiel, uitlegbaar, redelijk en billijk is. Dit model is door de fondsbeheerders getoetst aan de randvoorwaarden zoals genoemd in de brief van 3 juli 2025 (Kamerstukken I, 2024–2025, 34 568, Kamerstukken II, 2024-2025, 36 600 C, nr. 6). De fondsbeheerders hebben geconcludeerd dat het door de gezamenlijke twaalf provincies voorgestelde model aansluit bij de leefwereld van provincies, voldoet aan de Financiële-verhoudingswet 1997, budgettair neutraal is en voldoet aan de randvoorwaarden zoals verwoord in de brief van 3 juli 2025. Door de fondsbeheerders is vervolgens toegezegd het voorstel van de twaalf provincies voor de verdeling van het provinciefonds te verwerken in de begroting van het provinciefonds 2027 en dat de provincies in de septembercirculaire 2026 worden geïnformeerd. De uit de nieuwe verdeling voortkomende wijzigingen voor het jaar 2027 voor de provincies zijn in de bijlage van deze circulaire verwerkt.

Wet Versterking regie volkshuisvesting
Het wetsvoorstel Versterking regie volkshuisvesting zorgt ervoor dat overheden kunnen sturen op hoeveel, waar en voor wie er wordt gebouwd. Het Rijk, provincies en gemeenten kunnen zo de regie hernemen op de volkshuisvesting en de woningbouwopgave in het bijzonder. Met de inwerkingtreding van het wetsvoorstel Versterking regie volkshuisvesting ontstaan extra werkzaamheden voor de medeoverheden. Ter compensatie van de in het artikel 2 onderzoek geïdentificeerde incidentele en structurele uitvoeringslasten wordt voor de jaren 2026 en verder een jaarlijkse bijdrage van € 56,2 miljoen toegevoegd aan het gemeentefonds. Provincies ontvangen vanaf 2026 jaarlijks een bijdrage van € 17,8 miljoen.

Gemeenten moeten daarnaast in hun Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo)-beleidsplan aan geven hoe ze in samenwerking met aanbieders zorg dragen voor integrale dienstverlening (wonen, zorg en ondersteuning). Hiervoor is

in 2026 een bijdrage van € 9,8 miljoen beschikbaar en vanaf 2027 structureel € 3 miljoen.

Communicatie

De circulaires worden op Prinsjesdag (15 september) op de website van de rijksoverheid geplaatst. Daarnaast ontvangen de Eerste en Tweede Kamer zoals gebruikelijk een afschrift. Over de externe communicatie zal u apart worden geïnformeerd.

Onze referentie
2026-0000405690

DG Openbaar Bestuur & Democr Rechtsstaat
DGOBDR-BFR-Bekostiging Binnenl. Bestuur

Datum
15 september 2026